

ZA LAKE ŠKOLSKE KORAKE

RAZVIJANJE RADNIH NAVIKA I POMOĆ U PLANIRANJU VREMENA

Za razvijanje radnih navika djeteta bitno je djetetovo samopouzdanje, njegova motivacija i mogućnost koncentracije.

SAMOPOUZDANJE

Sva istraživanja su potvrdila da je roditeljski interes i zalaganje u toploj i podržavajućoj obiteljskoj atmosferi najbitnije za razvoj školskog uspjeha djeteta. Pri tome odlučujuću ulogu ima vjera djeteta da je sposobno za školski uspjeh (djetetovo samopouzdanje). Razvoju samopouzdanja roditelj može doprinijeti kroz afirmativnu ljubav i afirmativnu disciplinu.

Afirmativnu ljubav iskazujemo kroz:

- bezuvjetno prihvaćanje svog djeteta
- pohvale djetetu (pohvaljuju se trud i ishod, a izbjegava se pretjerivanje i laskanje)
- nagrade (po mogućnosti nematerijalne i povremene)
- zanimanje i sudjelovanje u onome što dijete radi

Afirmativnu disciplinu provodimo tako da:

- kod djeteta razvijamo sposobnost odgađanja zadovoljenja potrebe
- postavljamo jasna pravila i granice djetetu te ih se strogo pridržavamo
- reagiramo odmah čim se dijete počne neprikladno ponašati
- kazna odgovara ozbiljnosti prekršaja i lošeg ponašanja
- koristimo odgovarajuće metode: ukor, «time-out», oduzimanje privilegije, ponavljano ispravljanje pogreške, dodjeljivanje zadataka kod kuće

Pretjerano zahtjevan roditelj (inzistira na školskom uspjehu), kao i pretjerano zaštitnički roditelj (radi umjesto djeteta i ne postavlja granice, čime šalje poruku da nema povjerenja u djetetovu sposobnost učenja i stjecanja neovisnosti) mogu utjecati na razvoj djetetovog samopouzdanja tako da dijete postane nesigurno i bez samopouzdanja.

MOTIVACIJA

Da bi dijete bilo što uspješno radilo, za to mora biti motivirano. Psiholozi ističu da postoje dvije vrste motivacije: unutarinja i vanjska. Kod prvašića unutarinja motivacija je nedovoljno razvijena pa bi roditelji trebali istovremeno vanjskom motivacijom poticati dijete na rad i razvijati djetetovu unutrašnju motivaciju. Za razvoj vanjske motivacije važno je:

ZA LAKE ŠKOLSKE KORAKE

- postavljati ostvarive zahtjeve (u skladu s dobi i sposobnosti djeteta, trenutnom razinom funkcioniranja)
- postavljati optimalne zahtjeve (oni koji kod djeteta uzrokuju izazov i pozitivnost, a ne frustriranost)
- ne dopustiti da dijete izbjegava odgovornost
- ohrabrivati dijete
- hvaliti/nagrađivati uloženi trud, a ne izvedbu (ocjenu)
- pokazati zadivljenost djetetovim trudom
- pomoći djetetu da shvati kako ni uspjeh I neuspjeh nisu apsolutni te da nitko nije stalno uspješan ili neuspješan
- djetetu objasniti da su pogreške i neuspjesi prilika za učenje
- izbjegavati neprestano kritiziranje (ozbiljno narušava vjeru djeteta u svoje samopouzdanje)

Unutarnja motivacija je pod utjecajem:

- stupnja u kojem se djetetu čini da kontrolira situaciju za koju ga želimo motivirati
- uvjerenja da može postići uspjeh
- mišljenja da je ishod vrijedan uloženom trudu

Stoga njen razvoj potičemo:

- dopuštajući djetetu da što više sudjeluje u stvaranju uvjeta u kojima uči
- razvijanjem samopouzdanja
- razvijanjem unutarnjeg govora (neka dijete samo sebe pohvali za postignuće, razvijajte u djetetu ponos za uloženi trud)

S ovakvim roditeljskim stavom stvaraju se preduvjeti da dijete stekne vještine i sposobnosti da vodi neovisan, ispunjen i poticajan život.

KONCENTRACIJA

Koncentracija je sposobnost voljnog usmjeravanja misli u željenom smjeru. Kod većine djece ona je vremenski održiva dvostruko više minuta od broja djetetovih godina.

ZA LAKE ŠKOLSKE KORAKE

Roditelj pomaže razvoju djetetove koncentracije ukoliko:

1. osigurava zadovoljenje djetetovih fizioloških potreba (san, jelo, tjelesna aktivnost)
2. stvara pogodnu atmosferu za obavljanje aktivnosti (pozitivno emocionalno ozračje, bez distraktora, odgovarajuće i dobro osvijetljeno mjesto, određeno vrijeme)
3. dijete uključuje u svakodnevne kućne aktivnosti
4. potiče dijete da dovršava svoje aktivnosti
5. potiče dijete na sudjelovanje u igrama koje razvijaju koncentraciju (slagalice, nalaženje razlika na slikama, igranje karata, monopola)

UČENJE

Strategije učenja nisu urođene, moraju se steći i uvježbavati. Kad se radi o mlađem djetetu, morate biti pripravi na svakodnevni angažman.

Sam proces učenja odvija se kroz dva dijela:

- zapamćivanje
- obnavljanje

Strategije kod zapamćivanja:

- pregled gradiva koje treba zapamtiti: pročitati naslove, podnaslove, pitanja, pregledati slike i tablice
- aktivno čitanje: izdvajanje ključnih riječi i rečenica, oblikovanje pitanja na njih, pravljenje crteža, tablica, mentalnih mapa
- reproduciranje: pokušati odgovoriti na pitanja ispod teksta, naglas prepričati što je pročitano.

Pravila ponavljanja:

- ponoviti gradivo što prije nakon prvog učenja
- u početku češće, kasnije rjeđe
- u potpunosti i sažeto (oslanjanje na ključne riječi i rečenice).

Zapamćivanje i ponavljanje prilagodite tipu djeteta (vizualni, auditivni, tjelesni).

DOMAĆA ZADAĆA

Domaća zadaća je prilika da pozitivno utječete na školovanje i budućnost svog djeteta. Mirnim i odlučnim glasom roditelji djetetu trebaju objasniti da je domaća zadaća njegova najvažnija obaveza koja se planira i stavlja u dnevni/tjedni raspored. To je nešto oko čega nema rasprave i svađe. Treba poticati i hrabriti dijete da je samostalno radi.

ZA LAKE ŠKOLSKE KORAKE

Ako mu je roditelj radi umjesto njega, poručuje djetetu da nije sposobno za samostalni rad, čime ruši djetetovo samopoštovanje i samopouzdanje.

Roditeljska pomoć bi se trebala sastojati od:

- svakodnevnog provjeravanja ima li dijete nešto za domaću zadaću
- upozoravanja djeteta da je vrijeme za započinjanje zadaće
- upoznavanja djeteta sa strategijama zapamćivanja i obnavljanja
- čitanja uputa zajedno sa djetetom i provjeravanja da li je dijete razumijelo što se od njega traži
- rješavanja jednog primjera zadatka s djetetom
- upućivanja djeteta na udžbenik koji mu može pomoći u rješavanju zadaće
- podijele zadaće na manje dijelove koje će dijete rješavati jedan po jedan
- hrabrenja i pohvaljivanja djeteta za svaki učinjeni korak.

PLANIRANJE I ORGANIZIRANJE VREMENA

Poželjno je da roditelj zajedno s djetetom napravi dnevni/tjedni plan aktivnosti, vodeći računa o prioritetima. Prioriteti sedmogodišnjaka su: san (11h), jelo, tjelesna aktivnost (2h), učenje (max 1,5h).

Djecu treba često i smireno podsjećati na njihove odgovornosti.

Ostavite djetetu dosta vremena kad nije obavezno raditi ništa. Djeca trebaju vremena da se izraze, da istražuju, da misle svojom glavom, da sanjare, kako bi bila ono što jesu.